

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ УКРАЇНСЬКОЇ Й ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА
ЖУРНАЛІСТИКИ
КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ І СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА
ЖУРНАЛІСТИКИ

**СПЕЦИФІКА ВИСВІТЛЕННЯ ВРАЗЛИВИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ
В СУЧАСНОМУ МЕДІЙНОМУ ПРОСТОРІ**

Кваліфікаційна (балаврська) робота

Виконала: студентка 461 групи

Спеціальність: 061 Журналістика

Звер'як Євгенія

Науковий керівник: кандидат філологічних наук, доцент Соломахін А. Ф.

Рецизент: кандидатка педагогічних наук, доцентка, завідувачка кафедри управління соціальними комунікаціями Харківського національного економічного університету ім. С. Кузнеця Ярьсько К.В.

Івано-Франківськ – 2023

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ТЕРМІНА «ВРАЗЛИВІ ГРУПИ»	6
1.1. Природа та типологічні різновиди вразливих груп населення.....	6
1.2. Вразливі групи населення: соціально-правовий вимір	8
РОЗДІЛ 2. ВРАЗЛИВІ ГРУПИ У СУЧАСНОМУ УКРАЇНСЬКОМУ МЕДІАПРОСТОРИ	12
2.1. Мова ворожнечі щодо вразливих груп в українських ЗМІ.....	12
2.2. Особливості висвітлення вразливих груп населення.....	16
ВИСНОВКИ	21
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	23
ДОДАТКИ	31

ВСТУП

Актуальність дослідження. У наш час діяльність медіа має великий вплив на суспільне життя, а журналістські матеріали закарбовуються у свідомості людей. Як важливий елемент соціальної комунікації ЗМІ виконують різноманітні соціальні та суспільні функції, у тому числі й захист прав людини.

В означеному контексті журналісти мають публічно виступати проти мови ворожнечі та проявів ненависті відносно вразливих (чутливих) груп населення.

Закон України «Про соціальні послуги» визначає : «вразливі групи населення – особи/ сім'ї, які мають найвищий ризик потрапляння у складні життєві обставини через вплив несприятливих зовнішніх та/ або внутрішніх чинників» [35].

Роми, люди з інвалідністю, ВПО, особи з числа дітей-сиріт, люди з ВІЛ-статусом та інші представники вразливих груп потребують неупередженого ставлення та особливої уваги медіапрацівників. Адже досить легко одним журналістським матеріалом створити неправильний імідж членів тієї чи іншої категорії населення.

Саме тому важливим постає питання специфіки висвітлення вразливих груп населення в сучасному медійному просторі, що можливо при дотриманні стандартів етики журналіста та фундаментальних принципів прав людини.

Комунікативісти тривалий час займаються вивченням чутливих груп населення, особливістю їх висвітлення в засобах масової інформації та рекомендаціями створення медіапродуктів з урахуванням етичної та правозахисної складових. З-поміж них – Соломахін А. [42], Самосват І. [40], Виртосу І. [28], Рудченко А. [37], Шендеровський К. [53] тощо.

Незважаючи на численні наукові праці щодо окресленої тематики, наразі існує потреба в ґрунтовному аналізі журналістських

матеріалів про вразливі групи, що дозволить сформувати конкретні рекомендації для представників ЗМІ стосовно створення відповідного контенту.

Мета роботи – проаналізувати особливості висвітлення вразливих груп населення в сучасних українських медіа та окреслити рекомендації щодо створення відповідного медіапродукту без використання мови ненависті.

Поставлена мета дослідження передбачає розв’язання низки основних завдань:

- окреслити теоретичні основи поняття «вразливі групи»;
- проаналізувати соціально-правовий вимір щодо вразливих груп населення;
- охарактеризувати етичність журналістських матеріалів щодо вразливих груп в українських ЗМІ;
- визначити основні рекомендації, які б допомогли журналістам уникнути проявів дискримінації у матеріалах про вразливі групи населення.

Об’єкт дослідження – медіапродукт сучасних українських ЗМІ.

Предмет дослідження – специфіка висвітлення вразливих груп населення в сучасному медійному просторі.

Реалізація поставлених завдань передбачає використання наступних **методів дослідження**: аналізу, синтезу, узагальнення, систематизації фактичного матеріалу, лінгвістичного спостереження, що дозволили скласти чітке уявлення стосовно специфіки висвітлення вразливих груп населення в сучасних ЗМІ України.

Джерелами фактичного матеріалу стали матеріали на сучасних українських медіапорталах, зокрема «Факти ICTV», «ТСН», «Високий Замок», «20 хвилин», «Umanews» тощо.

Теоретичне значення роботи полягає в описі особливостей висвітлення чутливих груп, прикладів мови ворожнечі в українських

ЗМІ, що дозволить глибше зрозуміти проблему та запропонувати шляхи її вирішення.

Практичне значення – дослідження дозволить покращити знання майбутніх журналістів про права людини та стандарти висвітлення вразливих груп, що в майбутньому допоможе усунути негативну риторичу в українському медіапросторі. Окремі аспекти дослідження можуть бути використані на конференціях, круглих столах, що присвячені правозахисній тематиці у медіа, а також під час викладання таких дисциплін, як: «Журналістська етика», «Нові медіа», «Медіавиробництво: контент» тощо.

Апробація роботи. Деякі положення Розділу 2 висвітлено в публікації «Особливості висвітлення проблеми ВІЛ/СНІДУ в сучасних українських ЗМІ (етичний аспект)» у збірнику «Міжкультурна комунікація в контексті глобалізаційного діалогу: стратегії розвитку : матеріали II Міжнародної науково-практичної Конференції (25–26 листопада 2022 р.)» (Одеса. Ч. 2. Львів, Торунь : Liha-Pres. 2022, С.52-55) [16]; та у доповіді «Вразливі групи населення на сторінках сучасного українського медіапростору» на Всеукраїнській науково-практичній конференції «Сучасний масмедійний простір: реалії та перспективи» (11 квітня 2023р., Тернопіль).

Структура роботи. Дослідження складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел, що нараховує 56 найменувань та додатків.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ТЕРМІНА «ВРАЗЛИВІ ГРУПИ»

1.1. Природа та типологічні різновиди вразливих груп населення

З давніх часів вразливі групи населення завжди стикалися з дискримінацією та приниженнями з боку суспільства. Навіть у журналістському просторі з'являлися матеріали з трансляцією упередженого ставлення та стереотипності.

Однак зараз упроваджується активна політика щодо припинення мови ненависті та її проявів, насамперед у засобах масової інформації.

Шаркова Ірина у своєму дослідженні «Типологія уразливих груп населення: історико-правова реконструкція» зазначає: «Уразливі групи (vulnerable groups) – це особи та їх об'єднання, що з різних причин обмежені в реалізації фундаментальних прав і свобод людини та громадянина і тому потребують допомоги для задоволення своїх основних фізіологічних та соціальних потреб, а також реалізації прав та інтересів як майнового, так і особистого немайнового характеру» [52].

Законодавство нашої держави умовно виокремлює кілька типів вразливих груп за ознаками дискримінації. Наприклад, Закон України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні» розділяє на групи за наступними якостями:

- раси;
- кольору шкіри;
- політичних, релігійних та інших переконань;
- статі;
- віку;
- інвалідності;

- етнічного та соціального походження;
- громадянства;
- сімейного та майнового стану;
- місця проживання;
- мовними або іншими ознаками, які були, є та можуть бути дійсними або припущеними [32].

Також цей список продовжив Кодекс законів про працю України у ст. 2-1 такими пунктами:

- сексуальна орієнтація;
- гендрена ідентичність;
- підозри чи наявність ВІЛ [19].

Вразливі групи населення нерідко ставали об'єктом дискримінації в українських засобах масової інформації. На сучасному етапі розвитку суспільства спостерігаємо еволюцію поглядів, зокрема медіапрацівники удосконалюють свої матеріали та намагаються висвітлювати вразливі групи в позитивному ракурсі. Однак, з початком повномасштабного вторгнення ситуація загострилася.

Голуб О. і Кузьменко Є. у праці «Висвітлення соціальних прав та вразливих груп в українських медіа» наголошують: «Сьогодні усе більше людей усвідомлюють, що щоденно стикаються з різними проявами дискримінації і нетерпимості. За даними соціологічних досліджень, серед основних ознак, за якими, на думку респондентів, відбувається дискримінація в Україні, є вік (40% опитаних), інвалідність (32%), сексуальна орієнтація (24%), стан здоров'я (25%) і стать (25%)» [10].

Отже питання висвітлення вразливих груп населення вимагає особливої уваги від засобів масової інформації, держави, суспільства тощо. Лише спільною роботою зазначених структур можливе остаточне вирішення проблеми дискримінації в Україні.

1.2. Вразливі групи населення: соціально-правовий вимір

В Україні та у світі існує низка законів та нормативних актів, що регулюють права та свободи, у тому числі і вразливих груп населення. На міжнародному рівні – це «Загальна декларація прав людини»; «Декларація про право на розвиток»; «Конвенція про захист прав і основних свобод людини»; «Міжнародні пакти про громадянські і політичні права та про економічні, соціальні і культурні права» тощо.

Основою захисту прав людини в українському законодавстві є Конституція України, Закони України, підзаконні нормативно-правові акти тощо. З-поміж них – Закон України «Про забезпечення прав і свобод ВПО», Закон України «Про протидію поширенню хвороб, зумовлених вірусом імунодефіциту людини (ВІЛ), та правовий і соціальний захист людей, які живуть з ВІЛ», Закон України «Про національні меншини (спільноти) України» тощо.

Конституцією України закріплено право громадян на соціальний захист: «Громадяни мають право на соціальний захист, що включає право на забезпечення їх у разі повної, часткової або тимчасової втрати працездатності, втрати годувальника, безробіття з незалежних від них обставин, а також у старості та в інших випадках, передбачених законом» [20].

Цей правоохоронний акт гарантує забезпечення осіб пенсіями та соціальними виплатами, що мають становити суму не нижчу за прожитковий мінімум, встановлений законом [20].

Окреслимо ключові положення правоохоронних актів, що стосуються окремих груп населення. Конституція України закріплює права національних меншин статтю 24: «... не може бути привілеїв чи обмежень за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, за мовними або іншими ознаками...» [21].

Права та свободи внутрішньо переміщених осіб зосереджено у профільному Законі України «Про забезпечення прав і свобод ВПО». Цим правовим актом визначено порядок взяття на облік, безпосереднє забезпечення соціального захисту, питання матеріального та фінансового забезпечення прав і свобод ВПО, алгоритм діяльності органів влади щодо надання публічних послуг ВПО [31].

Люди з інвалідністю теж захищені законодавцем нашої держави. У Законі України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні», наголошується: «Соціальний захист осіб з інвалідністю є складовою діяльності держави щодо забезпечення прав і можливостей осіб з інвалідністю нарівні з іншими громадянами...» [33].

Національне законодавство не передбачає соціальний захист ЛГБТ-спільноти. Однак влада не обмежує їх свободу (наприклад, сьогодні в лавах Збройних Сил України служать геї; право одностатевих пар мати дітей шляхом екстракорпорального запліднення або сурогатного материнства), а в суспільстві з'являється все більше людей з думкою, що ця вразлива група – норма і кожен має право бути собою.

Люди з позитивним ВІЛ-фактором захищені Законом України «Про протидію поширенню хвороб, зумовлених вірусом імунодефіциту людини (ВІЛ), та правовий і соціальний захист людей, які живуть з ВІЛ». Він забезпечує конфіденційність; права та свободи, передбачені усіма нормативними актами України; соціальний захист, заборону дискримінації людей, які живуть з ВІЛ [34].

Крім законодавця безпосереднім захистом вразливих груп населення опікуються осередки соціальних служб при міській раді в кожній області України. Не виключенням є Херсонський міський центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді. Фізичні та юридичні особи можуть звернутися до структури за консультацією та допомогою з таких питань:

- «Створення прийомних сімей, дитячих будинків сімейного типу, патронатних сімей та наставництва над дитиною.
- Отримання консультацій засудженим до покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк, звільненим від відбування покарання віком до 35 років.
- Отримання соціально-психологічних та соціально-інформаційних послуг.
- Консультування осіб з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.
- Вирішення питань сімей, які опинилися в складних життєвих обставинах.
- Домашнього насильства» [50].

Крім того в Україні функціонують благодійні фонди та організації. З-поміж них Міжнародний фонд «Відродження», благодійний фонд «Право на захист», благодійний фонд «Допомога Справою», фонд «Голоси дітей». Зокрема, у Херсоні працюють соціальні організації, які опікуються вразливими групами населення:

- Херсонське обласне відділення Всеукраїнської благодійної організації «Всеукраїнська мережа людей, які живуть із ВІЛ/СНІД»;
- Громадська організація «Всеукраїнська організація осіб з інвалідністю «Велід»;
- Фонд громади міста Херсон «Захист»;
- Благодійний фонд «З надією в серці»;
- Херсонський обласний благодійний фонд «Турботні серця» та багато інших [27].

Підсумовуючи зазначимо, що сьогодні вразливі групи населення захищені вагомими українськими та міжнародними правовими актами. Це Загальна декларація прав людини; Конвенція про захист прав і основних свобод людини; Конституція та Закони України. Насамперед

вони забезпечують рівність прав та свобод вразливих груп серед основних верст населення. Адже правоохоронна система є дотичною до етичної складової журналістики, що формує думку суспільства.

РОЗДІЛ 2

ВРАЗЛИВІ ГРУПИ У СУЧАСНОМУ УКРАЇНСЬКОМУ МЕДІАПРОСТОРИ

2.1. Мова ворожнечі щодо вразливих груп в українських ЗМІ

На сторінках сучасного українського медіапростору трапляються некоректні журналістські матеріали, які ображають або навіть принижують гідність осіб цієї категорії. Адже досить часто працівники засобів масової інформації мислять стереотипами, що неминуче зумовлює використання мови ворожнечі [16].

Варто зазначити, що сьогодні досі не існує єдиного визначення поняття «hate speech» – у перекладі з англійської «мова ненависті», «мова ворожнечі».

Комітет міністрів Ради Європи дає таке твердження: «Під терміном «мова ворожнечі» слід розуміти всі види висловлювань, котрі поширюють, розпалюють, підтримують або виправдовують расову ненависть, ксенофобію, антисемітизм та інші форми ненависті, викликані нетерпимістю, в тому числі нетерпимістю, що виявляється у формі агресивного націоналізму та етноцентризму, дискримінації меншин і ворожого ставлення до них, а також іммігрантів та осіб, що за своїм походженням належать до іммігрантів» [56].

Рускевич К. у своїй публікації «Риторика ненависті» зазначає: «сучасний інформаційний простір України стає середовищем для формування нових смислів, слів, поведінки. Динамічний розвиток інформаційно- комунікативних технологій, засобів зв'язку в поєднанні з активізацією внутрішньополітичних процесів, агресивною політикою Росії стають потужними генераторами для трансформацій комунікаційних форм самовираження. Головним завданням стає реакція, що блокує критичне сприйняття. У мові змінюються не тільки значення слів, а й закони вживання. За своєю суттю в основному нейтральні, вони

набувають зневажливий сенс і викликають цілеспрямовану емоційну реакцію» [38].

«...мова ворожнечі – це будь-яке дискримінаційне, некоректне висловлювання до окремих груп чи спільнот або до окремих людей як представників цих спільнот за різними ознаками – етнічною, расовою, національною, віросповіданням, статтю тощо. Як правило, такі висловлювання не просто ображають, а підбурюють до расової ненависті, ксенофобії (страх усього чужого, несвого), антисемітизму (неприємне ставлення до євреїв), гомофобії (страх людей із гомосексуальною орієнтацією), сексизму (зневажливе ставлення до жінки, чоловіка) тощо», – визначила поняття Головна редакторка сайту Центру інформації про права людини, журналістка, координаторка Журналістської мережі з прав людини, тренерка Ірина Виртосу [12].

У пункті №15 Кодексу етики українського журналіста зафіксовано: «Ніхто не може бути дискримінований через свою стать, мову, расу, релігію, національне, регіональне чи соціальне походження або політичні уподобання. Вказувати на відповідні ознаки особи (групи людей) слід лише у випадках, коли ця інформація є неодмінною складовою матеріалу. Необхідно утримуватися від натяків або коментарів, що стосуються фізичних недоліків чи хвороб людини, уникати вживання образливих висловів, ненормативної лексики» [18].

У процесі аналізу фактичного матеріалу, нами було визначено наявність мови ворожнечі в українських ЗМІ окремих вразливих груп населення.

Під час дискусії на тему «Вразливі групи на тлі повномасштабної війни: як врахувати специфіку потреб?» експерт Центру громадянських свобод В'ячеслав Ліхачов зазначив, що після 24 лютого 2022 року зі сторони правоохоронців було зафіксовано випадки насильства щодо представників ЛГБТ [7].

«Є кілька десятків випадків, коли люди, які були відкритими представниками ЛГБТ-спільноти і чий зміст соціальних мереж про це свідчив, піддавалися знущанням, а іноді насильству з боку представників українських силових органів. Це зрозуміло у ситуації підвищеної напруги, але це неприпустимо. Кількість таких випадків у березні була набагато більша, а зараз ситуація виправляється», – зазначив В'ячеслав Ліхачов [7].

Прослідковується ця тенденція і в засобах масової інформації, зокрема «РБК – Україна» випустили матеріал «Ты заднеприводный?»: у Києві копи побили активіста за ЛГБТ-символіку»: «Активіст каже, що поліція силою примусила вибачатися. «За що вибачатися? Не зрозуміло. Можливо, за сексуальну орієнтацію чи за те, що я з Донецька», – дивується активіст» [26].

Не менш гострим постає питання дискримінації щодо **внутрішньо переміщених осіб**. Досить часто представників цієї групи місцеве населення кваліфікує як «вони», керуючись стереотипними судженнями. Варто пам'ятати, що стереотипи часто стають причиною для ненависті та дискримінації.

Наприклад, матеріал з назвою «Вимушені переселенці та миколаївці, які постраждали від війни, можуть отримати допомогу розміром понад 6 тис. грн» [4] на підсвідомому рівні формує у читача розподілення на дві групи «миколаївців» та «вимушених переселенців». До того ж вживати вираз «вимушені переселенці» у цьому контексті недоречно.

Спостерігається неоднозначність з дискримінаційними матеріалами на порталах українських медіа щодо **людей з інвалідністю**. З одного боку – підтримка та допомога: «Укрзалізниця прибрала з ужитку дискримінаційні терміни щодо людей з інвалідністю» [49], «У Польщі українцям з інвалідністю виплачуватимуть по 710 злотих протягом 6 місяців» [46]. Однак наразі з'являється все більше

медіапродуктів з такими заголовками: «Чи можуть мобілізувати, якщо дружина – **інвалід** 3 групи: пояснює експерт» [51], «На Прикарпатті мати зробила 28-річного чоловіка **«інвалідом»**, щоб вивезти його за кордон» [3], «На Одещині фейковий **інвалід** дитинства намагався виїхати за кордон з підробленим посвідченням» [25].

Наразі на сторінках українських медіапорталів **роми** також потерпають від дискримінаційних висловів: «Вкраду тебе, як **цигани** російський танк: ось як зізнаватись в коханні під час війни» [5], «У Тернопіль з піснею завітали легендарні **цигани**-патріоти України» [47].

Соломахін А., Загороднюк В. у праці «Мова ворожнечі в українських засобах масової інформації: етнотема та специфіка її висвітлення» торкаються питання дискримінації такої етнічної групи як **роми**, наукоці наголошують: «Зокрема, зафіксовано прояви м'якої та середньої мови ворожнечі (за класифікацією Г. Кожевнікової), що виявляються у створенні негативного образу, ствердженні про моральні недоліки або кримінальність окремих етносів (небажання працювати, вчитися, створювати побут, схильність до злочинів тощо), розмежування на «своїх» і «чужих». Подібні ствердження лише закріплюють наявні та формують нові стереотипні уявлення, є плідним ґрунтом для розпалювання міжетнічної ворожнечі, дискримінації, масових заворушень» [41].

Кількість матеріалів насичених мовою ворожнечі відносно **людей з ВІЛ** значно зменшується, однак не зникає. Підтвердити цю думку можна статтю із заголовком: «Був рознощиком ВІЛ-інфекції»: «вагнерівець» на камеру розповів про лікування окупантів» [1]. Наразі в журналістиці запроваджується ряд правил та норм щодо висвітлення цієї вразливої групи населення, тому медіапродуктів з позитивним аспектом значно більше: «Сім міфів, в які соромно вірити. Перевірте, що ви знаєте і не знаєте про ВІЛ/СНІД» [40], «Як повномасштабне вторгнення

вплинуло на допомогу людям, які живуть з ВІЛ» [54], «Статус»: ВІЛ. Як живуть діти з вірусом імунодефіциту» [44].

Нами було проаналізовано прояви мови ворожнечі в сучасних засобах масової інформації. Для розгляду взято такі категорії: ЛГБТ-спільнота, люди з інвалідністю, роми, люди з ВІЛ та внутрішньо переміщені особи. У результаті дослідження виявлено тенденцію збільшення кількості дискримінаційних журналістських матеріалів з початком повномасштабного вторгнення.

2.2. Особливості висвітлення вразливих груп населення

Питання специфіки висвітлення вразливих груп наразі є актуальним, адже під час роботи журналіст повинен враховувати важливі аспекти толерантності та особливостей тієї чи іншої категорії населення .

Аналітикиня Інституту масової інформації Голуб О. зазначила: «Журналісти висвітлюють тему прав людини ситуативно. Якщо є інформаційний привід – вони про це пишуть. Загальною тенденцією є контекстна мова ворожнечі. У нашому моніторингу був такий випадок із підлітками. Це соціально вразлива група, яка потребує обережного висвітлення, однак журналісти частіше зображують негативні дії стосовно них. У матеріалах розкривались дані дітей, зокрема імена та фотографії, що є неприпустимим» [9].

Специфіка висвітлення окремих категорій вразливих груп населення передбачають дотримання певних правил та особливостей.

По-перше, звернемо увагу на важливі кліше, які описав виконавчий директор Групи активної реабілітації, експерт Національної Асамблеї людей з інвалідності Володимир Азін для коректної мови про людей з інвалідністю [55]:

Таблиця 1

Уникайте	Використовуйте
Інваліди, неповноцінні, каліка, недієздатний, немічний	Люди (особи) з інвалідністю
Страждає від..., хворий на..., жертва (чогось)	Має (назва порушення стану здоров'я, хвороби)
Прикутий до інвалідного крісла / ліжка	Користувач візка; той, хто користується візком
Розумово відсталий, із розумовими відхиленнями, загальмований, ненормальний, психічно хворий, божевільний	Людина з психічними, розумовими порушеннями
Глухонімиий	Нечуючий, користується мовою жестів, особа з порушенням слуху
Сліпий	Незряча, особа з порушенням зору
Епілептик, діабетик, депресивний тощо	Особа з епілепсією / діабетом / депресією; особа, яка має епілепсію / діабет / депресію
Карлик, гном, ліліпут	Людина низького зросту, невисока
Напад (якоїсь хвороби)	Приступ

Проаналізуємо статтю «У Франції у віці 118 років померла найстаріша людина у світі» на інформаційному порталі «Високий Замок». На перший погляд у матеріалі відсутня мова ворожнечі, однак останній абзац має дискримінативні висловлювання: «В останні роки свого життя Рандон **осліпла** та була **прикута до інвалідного крісла**» [48].

Під час вивітлення проблеми ВІЛ/СНІДу журналіст має використовувати антидискримінаційні вислови. Тому варто уникати

наступних словосполучень, які окреслила Прокопенко Н. у своєму дослідженні: «чума ХХ століття»; «підчепити СНІД»; «носій ВІЛ/СНІДу»; «постраждалі від СНІДу»; «групи ризику»; «аналіз на СНІД»; «жертви СНІДу»; «зараза»; «померти від СНІДу», «ліки від ВІЛ/СНІДу»; «жахлива хвороба»; «жертва»; «сирота СНІДу»; «вірус СНІД/ВІЛу» [28].

Наприклад, в матеріалі «ВІЛ - вірус, який не вдалося побороти за 40 років» зазначено: «38 мільйонів людей у світі **інфіковано ВІЛ**. Пандемія вірусу імунодефіциту людини почалася 1981 року. Відтоді кількість її **жертв** перевищила 36 мільйонів осіб. Що відомо про ВІЛ через 40 років?» [8]. Такі статті погано впливають на людей з ВІЛ, призводять до зневіри в одужанні та є причиною приховування свого статусу ВІЛ.

Специфіка висвітлення ромської тематики передбачає нівелювання стереотипного мислення в засобах масової інформації. Адже більшість представників цієї вразливої спільноти чесно працюють та забезпечують свою життєдіяльність не порушуючи закон. Якщо журналістський матеріал вимагає уточнень етнічного походження героя то варто пам'ятати, що такі поняття як «цигани» та «особи ромської національності» в сучасних засобах масової інформації не повинні використовуватися. Краще – «ромське населення», «ромська громада».

Матеріал «Зачистка **злодіїв-циган** у Києві: що сталося потім, вражає» [15] є дискримінаційним. Адже автор цієї статті прирівнює представників ромської громади до правопорушників. У сучасній журналістиці не може існувати медіапродуктів з упередженим ставленням.

Щодо категорії ВПО слід чітко розмежовувати поняття «біженець» та «внутрішньо переміщена особа». У науковому дослідженні «Права людини та передумови висвітлення українськими

журналістами медіатем мігрантів, шукачів притулку, біженців, внутрішніх переселенців» Рудченко А. зазначає:

- «біженець – це будь-яка особа, якій було надано притулок (статус біженця) відповідно до Конвенції про статус біженців;
- внутрішньо переміщена особа (ВПО) – людина, що змушені покинути свої місця проживання і тікати до інших регіонів своєї країни» [37].

Проаналізуємо матеріал «У Львові біженцям роздають сертифікати на продукти в супермаркеті» [23]. Заголовок статті вважається дискримінаційно сформульованим. Адже журналіст недоречно використав по відношенню до ВПО вислів «біженці».

Особливості висвітлення ЛГБТ-спільноти потребують використання етичних мовних кліше. Для працівників засобів масової інформації їх сформулировала координаторка інформаційного напрямку «Інсайт», головна редакторка Update.com.ua. Герасимова Т. [11]:

Таблиця 2

Уникайте	Вживайте
Гомосексуалізм	Гомосексуальність
Гомосексуаліст	Гомосексуал
Нетрадиційна сексуальна орієнтація	Гомосексуальна орієнтація
Натурал(-ка)	Гетеросексуал(-ка)
Секс-меншини	Геї, лесбійки, бісексуальні люди
Зміна статі	Корекція статі
Гермафродитизм	Інтерсексуальність
	Квір
	Гендерна ідентичність

У статті «Колишній англійський футболіст зізнався у нетрадиційній сексуальній орієнтації» на медіапорталі «ТСН» [30] журналіст не дотримався принципів етичних мовних кліше. Тим самим читач на підсвідомому рівні упереджено поставиться до героя матеріалу.

Отже, варто сформуувати універсальні етичні та правозахисні засади, які включатимуть особливості висвітлення всіх вразливих груп населення.

1. Уникайте стереотипізації. Журналістика спрямована на спростування, а не підтвердження стереотипів.

2. Говоріть етично: «внутрішньо переміщена особа», «роми», «люди з інвалідністю», «люди з ВІЛ» «геї, лесб'янки, бісексуальні люди».

3. Не відділяйте вразливі групи населення від суспільства, уникайте виразу «ми та вони».

4. Не зазначайте про вразливість героя матеріалу, якщо в цьому немає позитивного журналістського задуму.

5. Журналістика має захищати вразливі групи населення, а не принижувати їх гідність та свободу шляхом мови ворожнечі.

ВИСНОВКИ

Проаналізувавши сучасні українські засоби масової інформації на предмет дискримінації вразливих груп населення, можемо зробити такі висновки. Спостерігаємо певну дуалічність поглядів. З одного боку, журналістські матеріали наповнені мовою ненависті та стереотипними виразами. З іншого – в них дотримано українських та міжнародних журналістських стандартів, використано етичні кліше та висвітлено вразливі групи населення в позитивному світлі.

Варто звернути увагу на те, що тенденція, яку спостерігаємо в українському інформаційному просторі, є віддзеркаленням мислення соціуму, тому важливим є розуміння поставленої проблеми, її сприйняття та осмислення.

Отже, вразливі групи населення – це особи, які потребують особливої уваги правозахисників та медіапрацівників. До таких категорій належать: ЛГБТ-спільнота, люди з інвалідністю, внутрішньо переміщені особи, етнічні групи, особи похилого віку, люди з ВІЛ, родини загиблих військових тощо.

Вразливі групи населення захищені міжнародними та національними правовими актами. З-поміж них – «Загальна декларація прав людини»; «Конвенція про захист прав і основних свобод людини»; Конституція та Закони України («Про забезпечення прав і свобод ВПО»; «Про протидію поширенню хвороб, зумовлених вірусом імунодефіциту людини (ВІЛ), та правовий і соціальний захист людей, які живуть з ВІЛ»; «Про національні меншини (спільноти) України» тощо).

Дослідивши роботи науковців царини комунікативістики та проаналізувавши медійні матеріали, можна сформувати низку рекомендації, які варто враховувати під час написання текстів щодо вразливих груп населення:

1. Пам'ятати, що герой матеріалу – у першу чергу людина, а вже потім представник певної вразливої групи.

2. Дотримуватися журналістських норм і стандартів, що передбачають неупереджене висвітлення усіх категорій населення.
3. Уникати стереотипізації та не поширювати фейки.
4. Використовувати правильні кліше притаманні для тієї чи тієї вразливої групи.
5. Висвітлювати позитивні аспекти життя вразливих груп населення.
6. Забезпечувати якісну та фахову підготовку медіапрацівників.
7. Намагатися створювати більше медіапродуктів, спрямованих на висвітлення проблем та потреб вразливих груп.
8. Не використовувати мову ворожнечі у будь-яких її проявах.
9. Зважати на почуття та життєві обставини представників вразливих груп під час підготовки журналістських матеріалів.
10. Виховувати толерантне ставлення суспільства, враховуючи етичний та правозахисний аспекти.

Отже, основою розв'язання окресленої проблеми є комплекс важливих аспектів, спрямованих на підтримку вразливих груп населення, розуміння їх значущості в суспільстві та формування етичного ставлення до кожного українця.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. «Був рознощиком ВІЛ-інфекції»: «вагнерівець» на камеру розповів про лікування окупантів. *Новини України - останні новини України сьогодні* - УНІАН. URL: <https://www.unian.ua/russianworld/byl-raznoschikom-vich-infekcii-vagnerovec-na-kameru-rasskazal-o-lechenii-okkupantov-12115572.html> (дата звернення: 13.03.2023).
2. Без табу, або Як люди з інвалідністю виборюють право бути батьками. URL : <https://life.pravda.com.ua/health/2018/08/2/232499/> (дата звернення: 12.02.2023).
3. Бойко М. На Прикарпатті мати зробила 28-річного чоловіка «інвалідом», щоб вивезти його за кордон. *ТСН.ua*. URL: <https://tsn.ua/ukrayina/na-prikarpatti-mati-zrobila-28-richnogo-cholovika-invalidom-schob-vivesti-yogo-za-kordon-2242093.html> (дата звернення: 10.03.2023).
4. Вимушені переселенці та миколаївці, які постраждали від війни, можуть отримати допомогу розміром понад 6 тис. грн. URL: <https://mkrada.gov.ua/news/17904.html> (дата звернення: 10.02.2023).
5. Вкраду тебе, як цигани російський танк: ось як зізнаватись в коханні під час війни. *Люкс ФМ*. URL: https://lux.fm/lifestyle_t4 (дата звернення: 10.03.2023).
6. «Вразливі категорії населення» – соціально-психологічні характеристики. Радник. URL: <https://radnyk.org/wp-content/uploads/2020/03/2-1.pdf> (дата звернення: 12.02.2023).
7. Вразливі групи на тлі повномасштабної війни: як врахувати специфіку потреб? URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-presshall/3526830-vrazliivi-grupi-na-tli-povnomasstabnoi-vijni-ak-vrahuvati-specifiku-potreb.html> (дата звернення: 05.02.2023).
8. Гейзе Г. ВІЛ - вірус, який не вдалося побороти за 40 років. *dw.com*. URL: <https://www.dw.com/uk/vil-virus-yakyi-ne-vdalosia-poboroty-za-40-rokiv/a-59986103> (дата звернення: 05.04.2023).

9. Голуб О. Медіакомпас: путівник професійного журналіста : Практ. посіб. Київ : ТОВ “Софія-А, 2016. 184 с.
10. Голуб О., Кузьменко Є. Висвітлення соціальних прав та вразливих груп в українських медіа : Порадник. Рада Європи, 2020. 20 с. URL : <https://rm.coe.int/guidelines-vulnerable-groups-ukr/1680a061c2> (дата звернення: 18.03.2023)
11. Гордієнко Т. Як писати про ЛГБТ-спільноту: пам’ятка для журналістів. *ms.detector.media*. URL: <https://ms.detector.media/how-to/post/17381/2016-09-06-yak-pysaty-pro-lgbt-spilnotu-pamyatka-dlya-zhurnalistiv/> (дата звернення: 01.04.2023).
12. Демченко К. Т. О. «Мова ворожнечі»: чи є протиріччя між професійним та громадянським обов’язком?. *detector.media*. URL: <https://detector.media/infospace/article/121803/2016-12-27-mova-vorozhnechi-chy-ie-protyrichchya-mizh-profesiynym-ta-gromadyanskym-obovyazkom/> (дата звернення: 19.03.2023).
13. Дотримання прав вразливих груп населення (наркозалежні та працівники комерційного сексу) у діяльності правоохоронних органів : аналіт. звіт за результатами дослідж. / Ю. Белоусов та ін. ; ред. А. Паливода. Київ, 2016. 96 с.
14. Дружина-інвалід 2 групи: чи звільнять з військової служби? URL: <https://www.yurfact.com.ua/praktyka/druzhyna-invalid-2-hrupy-chy-zvilniat-z-viiskovoi-sluzhby> (дата звернення: 10.02.2023).
15. Зачистка злодіїв-циган у Києві: що сталося потім, вражає. *Politeka*. URL: <https://politeka.net/uk/news/kyiv/772276-zachistka-vorov-cygan-v-kieve-cho-proizoshlo-potom-porazhaet> (дата звернення: 05.04.2023).
16. Звєряк Є. Особливості висвітлення проблеми ВІЛ/СНІДУ в сучасних українських ЗМІ (етичний аспект). Міжкультурна комунікація в контексті глобалізаційного діалогу: стратегії розвитку : матер. II Міжнародної наук.-прак. конф., м. Одеса, 25–26 листопада 2022 р.

- Одеса. Ч. 2. Львів, Торунь : Liha-Pres. 2022, С.52-55. URL: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-280-0-15>
17. Іванова О., Мойсеева О., Стеблина Н. Місцева преса: посібник для ЗМІ. Як регіональним журналістам працювати за часів нових медіа та кризи демократії. Київ: ТОВ «Бізнесполіграф», 2019. 232 с.
18. Кодекс етики - Комісія з журналістської етики. *Комісія з журналістської етики*. URL: <https://cje.org.ua/ethics-codex/> (дата звернення: 25.03.2023).
19. Кодекс законів про працю України : Кодекс України від 10.12.1971 р. № 322-VIII : станом на 27 січ. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text> (дата звернення: 16.02.2023).
20. Конституція України : від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР : станом на 1 січ. 2020 р. Ст. 46. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text> (дата звернення: 18.03.2023).
21. Конституція України : від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР : станом на 1 січ. 2020 р. Ст. 24. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text> (дата звернення: 18.03.2023).
22. Концепція універсальності інтернету. URL : <https://ru.unesco.org/internetuniversality/about> (дата звернення: 09.02.2023).
23. Масюк М. У Львові біженцям роздають сертифікати на продукти в супермаркеті. *ZAXID.NET*. URL: <https://zaxid.net/u/lvovi-bizhentsyam-rozdayut-sertifikati-na-produkt-i-v-supermarketi-n1559792> (дата звернення: 03.04.2023).
24. Медіа висвітлюють тему прав людини ситуативно – ІМІ. *Укрінформ - актуальні новини України та світу*. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3394956-media-visvitluut-temu-prav-ludini-situativno-imi.html> (дата звернення: 30.03.2023).

25. На Одещині фейковий інвалід дитинства намагався виїхати за кордон з підробленим посвідченням – Біляївка.City. *Біляївка.City*. URL: <https://bilyayivka.city/articles/267603/na-odeschini-fejkovij-invalid-ditinstva-namagavsvya-viihati-za-kordon-z-pidroblenim-posvidchennyam> (дата звернення: 10.03.2023).
26. Настевич М. «Ты заднеприводный?»: у Києві копи побили активіста за ЛГБТ-символіку. *РБК-Україна*. URL: <https://www.rbc.ua/ukr/stylar/ty-zadneprivodnyy-kieve-kopy-izbili-aktivista-1654955349.html> (дата звернення: 01.04.2023).
27. Перелік благодійних організацій(фондів) станом на 15.12.2010. *ХЕРСОН. ГРОМАДА. ІНІЦІАТИВА*. URL: https://hgi.org.ua/?ch=1_grom_org (дата звернення: 19.03.2023).
28. Права людини та мас-медіа в Україні. Частина 2 : конспект лекцій / ред.: І. Виртосу, К. Шендеровський. Київ : Ін-т журналістики КНУ ім. Тараса Шевченка, 2020. URL: https://zmina.ua/content/uploads/sites/2/2020/06/2020-massmedia_in_ukraine_v08_.pdf (дата звернення: 28.03.2023).
29. Права людини та мас-медіа в Україні: Збірник конспектів лекцій [Тексти] / ред.: І. Виртосу, К. Шендеровський. Київ : Ін-т журналістики КНУ ім. Тараса Шевченка, 2018. 260 с.
30. Приходько М. Колишній англійський футболіст зізнався у нетрадиційній сексуальній орієнтації. *ТСН.ua*. (дата звернення: 02.04.2023).
31. Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб : Закон України від 20.10.2014 р. № 1706-VII : станом на 29 жовт. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1706-18#Text> (дата звернення: 18.03.2023).
32. Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні: Закон України від 06.09.2012 р. № 5207-VI : станом на 30 трав. 2014 р. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5207-17#Text> (дата звернення: 10.03.2023).

33. Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні : Закон України від 21.03.1991 р. № 875-ХІІ : станом на 6 листоп. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/875-12#Text> (дата звернення: 18.03.2023).

34. Про протидію поширенню хвороб, зумовлених вірусом імунодефіциту людини (ВІЛ), та правовий і соціальний захист людей, які живуть з ВІЛ : Закон України від 12.12.1991 р. № 1972-ХІІ : станом на 31 берез. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1972-12#Text> (дата звернення: 18.03.2023).

35. Про соціальні послуги : Закон України від 17.01.2019 р. № 2671-VIII : станом на 27 квіт. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#Text> (дата звернення: 05.02.2023).

36. Роми у Рівному не лише техніку окупантів викрадають, а й гарно співають. *Рівне Вечірнє*. URL: <https://rivnepost.rv.ua/news/romi-ne-lishe-tehniku-okupantiv-vikradayut-a-y-harno-spivayut> (дата звернення: 13.03.2023).

37. Рудченко А., Шендеровський К. Права людини та передумови висвітлення українськими журналістами медіатем мігрантів, шукачів притулку, біженців, внутрішніх переселенців. *Права людини та мас-медіа в Україні* : Зб. конспектів лекцій. Київ, 2018. С. 156–175.

38. Рускевич К. Риторика ненависти. *Liva.com.ua* - *главная*. URL: <http://liva.com.ua/ritorika-nenavisti.html> (дата звернення: 26.03.2023).

39. Самосват І. Особливості висвітлення українськими онлайн-ЗМІ питань захисту прав людини. Київ, 2019. С.73 URL : <https://er.nau.edu.ua/bitstream/NAU/41756/1/%D0%94%D0%B8%D0%BF%>

[D0%BB%D0%BE%D0%BC.%20%D0%A1%D0%B0%D0%BC%D0%BE%D1%81%D0%B2%D0%B0%D1%82%20%D0%86.%D0%A1.%20pdf.pdf](https://vn.20minut.ua/Zdorovya/sim-mifiv-v-yaki-soromno-viriti-perevirte-scho-vi-znaete-pro-vilsnid-11467150.html)

40. Сім міфів, в які соромно вірити. Перевірте, що ви знаєте і не знаєте про ВІЛ/СНІД. 20 хвилин - *Новини Вінниці*. URL: <https://vn.20minut.ua/Zdorovya/sim-mifiv-v-yaki-soromno-viriti-perevirte-scho-vi-znaete-pro-vilsnid-11467150.html> (дата звернення: 22.03.2023).

41. Соломахін А., Загороднюк В. Мова ворожнечі в українських засобах масової інформації: етнотема та специфіка її висвітлення. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського*. 2021. Т. 32.

42. Сопко Р. Типологія потреб клієнтів у соціальній роботі. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Педагогіка, соціальна робота*. Вип. 31, Ужгород. С. 172 – 174.

43. Стандарти журналістики — фундамент професійної діяльності. URL : <http://www.aup.com.ua/standarti-zhurnalistiki-fundament-p/> (дата звернення: 12.02.2023).

44. Статус: ВІЛ. Як живуть діти з вірусом імунодефіциту. *Українська правда - новини онлайн про Україну*. URL: https://www.pravda.com.ua/cdn/graphics/2021/jak_zhyvut_dity_z_virusom_imunodeficytu/ (дата звернення: 25.03.2023).

45. Толерантність vs ненависть. Підсумки аналізу українських онлайнвидань на наявність мови ворожнечі URL : <https://detector.media/infospace/article/128312/2017-07-18-tolerantnist-vs-nenavist-pidsumki-analizu-ukrainskikh-onlain-vidan-nanayavnist-movi-vorozhnechi/> (дата звернення: 10.02.2023).

46. У Польщі українцям з інвалідністю виплачуватимуть по 710 злотих протягом 6 місяців. *inPoland.net.pl*. URL: <https://inpoland.net.pl/novosti/glawnoe/u-polshhi-ukraïncyam-z-invalidnistyu-viplachuvatimut-po-710-zlotikh-protyagom-6-misyaciv/> (дата звернення: 02.03.2023).

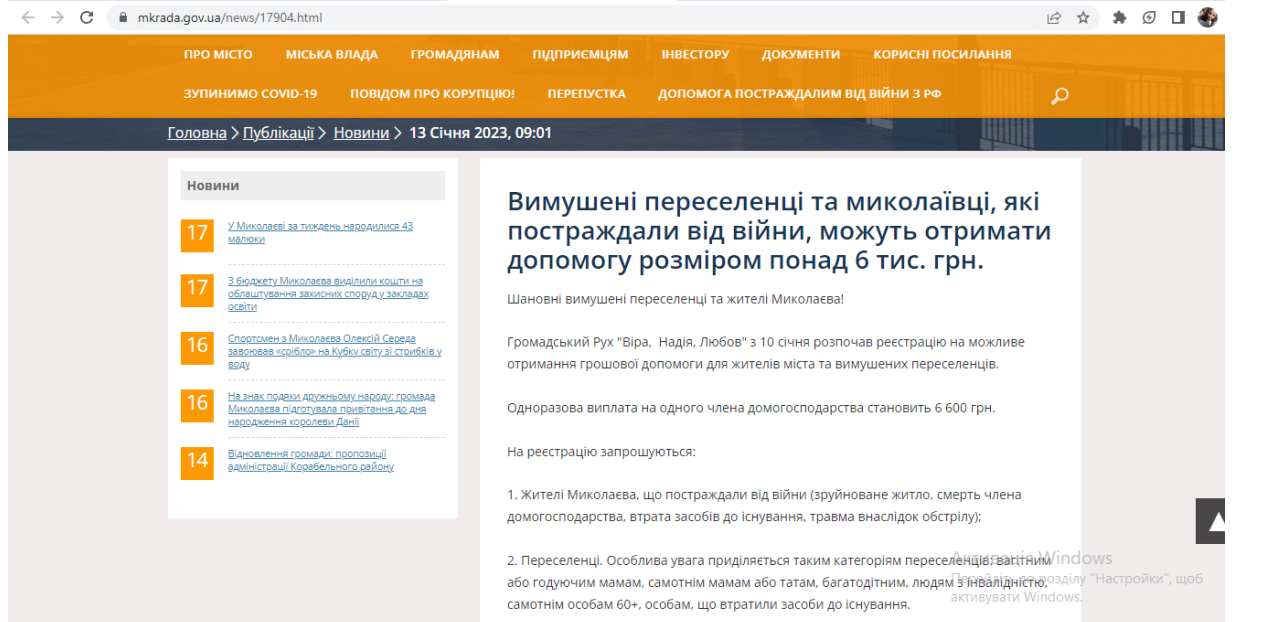
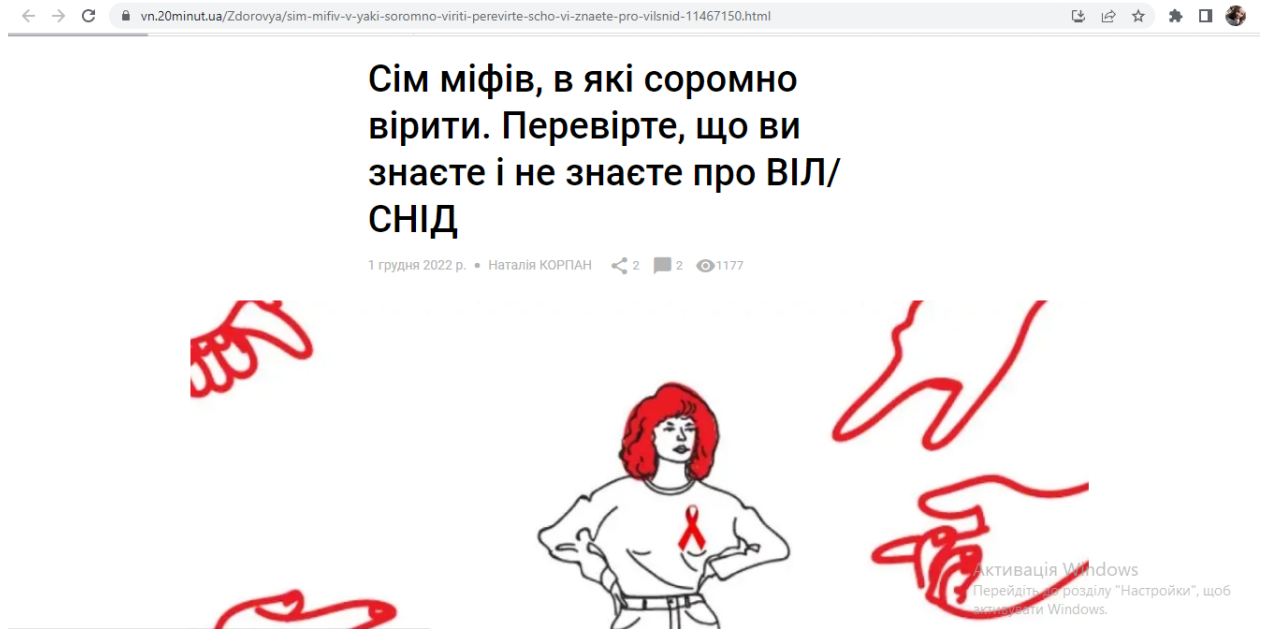
47. У Тернопіль з піснею завітали легендарні цигани-патріоти України .
Відео. URL: <https://terminovo.te.ua/news/71787/> (дата звернення: 10.02.2023).
48. У Франції у віці 118 років померла найстаріша людина у світі. *Високий Замок*. URL: <https://wz.lviv.ua/news/482519-u-frantsii-u-vitsi-118-rokiv-pomerla-naistarisha-liudyna-u-sviti> (дата звернення: 01.04.2023).
49. Укрзалізниця прибрала з ужитку дискримінаційні терміни щодо людей з інвалідністю. URL: <https://zmina.info/news/ukrzaliznyczya-ptybrala-z-uzhytku-dyskryminaczijni-termyny-shhodo-lyudej-z-invalidnistyu/> (дата звернення: 02.03.2023).
50. Херсонський міський центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді. <https://miskrada.kherson.ua/sotsialni-posluhy/khersonskyy-miskyy-tsentr-sotsialnykh-sluzhb-dlia-sim-i-ditej-ta-molodi/>
51. Чи можуть мобілізувати, якщо дружина інвалід 3 групи. *ФАКТИ ICTV*. URL: <https://fakty.com.ua/ua/ukraine/20230208-chy-mozhut-mobilizuvaty-yakshho-druzhyna-invalid-3-grupy-poyasnyuye-ekspert/> (дата звернення: 02.03.2023).
52. Шаркова І.М. Типологія уразливих груп населення: історико-правова реконструкція. Теорія та історія держави і права. Філософія права. Часопис Київського університету права. 2018, С.71-75 URL : <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/627762.pdf> (дата звернення: 12.02.2023)
53. Шендеровський К. Медіакомунікації та соціальні проблеми: Збірка навчально-методичних матеріалів і наукових статей в трьох частинах / Київ. нац. ун-т; Ін-т журналістики. Ч.1. К., 2012. 288 с.
54. Як повномасштабне вторгнення вплинуло на допомогу людям, які живуть з ВІЛ. *LB.ua*. URL: https://lb.ua/blog/abramovska/537733_yak_povnomasshtabne_vtorgnen_nya.html (дата звернення: 22.03.2023).

55. Як розповідати про людей з інвалідністю: поради для журналістів. *Універсальний дизайн*. URL: <https://ud.org.ua/statti/244-yak-rozpovidati-pro-lyudej-z-invalidnistyu-poradi-dlya-zhurnalistiv> (дата звернення: 27.03.2023).

56. Recommendation NO. R (97) 20 of the committee of ministers to member stateson. URL: <https://wcd.coe.int/com.instranet.InstraServlet?command=com.instranet> (дата звернення: 25.03.2023).

ДОДАТКИ

Висвітлення тематики вразливих груп населення на сторінках українських засобів масової інформації

Українці все частіше стають жертвами карткових злодів (Фото: Gettyimages)
 АВТОР: ВІКТОРІЯ РУДЕНКО

Чому війна вплинула на активність карткових шахраїв, як вони виманоють гроші у українців і про які заходи безпеки треба знати, щоб не втратити заощадження на рахунках, – нижче у матеріалі РБК-Україна.

Минулого року активність карткових шахраїв в Україні підвищилася: за даними Української міжбанківської Асоціації членів платіжних систем ЄМА, у 2022 році українці втратили втратили за рахунок дій шахраїв понад 1 млрд гривень.

При цьому головним інструментом шахраїв стала **соціальна інженерія**: кількість шахрайських операцій з використанням цих методів зросла на 26% – до 136,4 операцій, середня сума однієї операції сягнула 7900 гривень (+49%).

NEWS

В Україні підвищують пенсії. Кому зроблять перерахунок у квітні

Дружина-інвалід 2 групи: чи звільнять з військової служби?

© 20.06.2022 | 16:05 | ЮрФакт | Практика

Останні новини

- > В Україні з'являться помічники ветеранів та Центри ветеранського розвитку
17.04.2023 | 11:08
- > Реєстровані партнерства для одностатевих та різностатевих пар: комітет ВР рекомендував прийняти законопроект за основу
17.04.2023 | 10:24
- > В Україні хочуть розширити перелік підстав для встановлення факту позбавлення особистої свободи
17.04.2023 | 09:18
- > Як виїхати за кордон, супроводжуючи людей, які потребують постійного догляду?
17.04.2023 | 09:18
- > ТОП-10 юридичних новин тижня: 08-15 квітня 2023 року

Головна > Відео > У Тернопіль з піснюю завітали легендарні цигани-патріоти України. Відео

У Тернопіль з піснюю завітали легендарні цигани-патріоти України. Відео

Автор: Redaktsia | 10.20 | 29.07.2022 | 417

ПОШИРИТИ:

Шукати ... 🔍

НОВИНИ

Депутати Тернопільської міськради позбавили церкву УПЦ МП права на користування ділянкою
17.04.2023

Житель Кременця віддав "працівників банку" 100 тисяч гривень
17.04.2023

Оживлювали традиції: у Тернополі біля церкви влаштували великодні гайки
17.04.2023

У Тернополі в ДТП перекинулось авто, є постраждалі
16.04.2023

Укрзалізниця прибрала з ужитку дискримінаційні терміни щодо людей з інвалідністю

Дата: 29 Березня 2023

A+ A-
Щоб отримувати корисні матеріали, підпишіться на розсилку

[Підписатися](#)

Компанія "Укрзалізниця" увідповіднила сучасним нормам терміни та визначення, пов'язані з інвалідністю.

Про це [повідомили](#) в компанії.

НОВИНИ

17 Квітня 2023

У Херсоні затримали "начальника вокзалу", який допомагав росіянам возити солдатів окупованими територіями

В Ірані десяткох військових відправили до в'язниці за збиття літака МАУ два роки тому

16 Квітня 2023

У Слов'янську завершили рятувальні роботи: загалом від російського обстрілу загинули 15 цивільних (оновлено)

Чоловіка, який коригував ракетні удари по Миколаєву, засудили до 11 років за ґратами

Активация Windows

Перейдіть до налаштувань "Налаштування", щоб у Нікополі російські війська обстріляли храм: є поранені

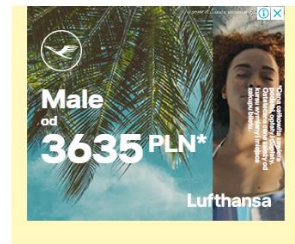
inpoland.net.pl/novosti/glawnoe/u-polshhi-ukraincyam-z-invalidnistyu-viplachuvatimut-po-710-zlotikh-protyagom-6-misyaciv/

ВІЙНА З РФ НОВОСТИ РАБОТА ЛЕГАЛИЗАЦИЯ В ПОЛЬШЕ СПРАВОЧНИК УСЛУГ И КОМПАНИЙ БЛОГ О ПОЛЬШЕ ФОРУМ О ПОЛЬШЕ

15.04.2023 спостерігати метеоритний дощ у варшавському метро 15.04.2023

У Польщі українцям з інвалідністю виплачуватимуть по 710 злотих протягом 6 місяців

Опубліковано : 29.07.2022 - Автор Oksana Shevchuk - 5 Коментарієв. 31940

Лента новостей

Активация Windows

Більшість українців в Польщі задоволені своєю роботою

17.04.2023 Нет комментариев

Україна

Анна Голішевська, редакторка стрічки
8 Лютого, 8:45

Чи можуть мобілізувати, якщо дружина – інвалід 3 групи: пояснює експерт

Фото: Unsplash

tsn.ua/ukrayina/na-prikarpatti-mati-zrobila-28-richnogo-cholovika-invalidom-schob-vivesti-yogo-za-kordon-2242093.html

TСН УСІ ПУБЛІКАЦІЇ КРАЩЕ З YOUTUBE ЕКСКЛЮЗИВ TСН **УКРАЇНА** ПОЛІТИКА ВІЙНА ГЛАМУР ЩЕ НАЖИВО RU EN

ПРИВІТАННЯ АКТУАЛЬНІ ЗАПИТИ ЯКИЙ СЬОГОДНІ ДЕНЬ ВЕЛИКДЕНЬ 2023

TСН > Україна

На Прикарпатті мати зробила 28-річного чоловіка "інвалідом", щоб вивести його за кордон

Марія Бойко 18:24, 12.01.23 114к 2 хв Поділитись: [social icons]

Трагедія на Великдень: у Рівненській області в озері разом із автівкою втопилися двоє хлопців 12:04, 17.04.23 77

У суцні трав'яного відтинку з пікантним вирізом: 77-річна Гелен Міррен відвідала захід у Лос-Анджелесі 12:04, 17.04.23 35

Забивав "Барселоні": у віці 50 років помер ексфутболіст "Динамо" та збірної України 12:03, 17.04.23 150

Активация Windows

Вбивця-трансгендерка вимагає операцію зі зміни статі в'язниці - фото

bilyayvka.city/articles/267603/na-odeschini-fejkovij-invalid-ditinstva-namagavsvya-viihati-za-kordon-z-pidroblenim-posvidchennyam

БІЛЯЙВКА City

МІСТО • РАЙОН • ПОДКАСТИ • ГРОМАДА • ЛЮДИ ...

+ 10

РАЙОН

Поділитись [social icons]

На Одещині фейковий інвалід дитинства намагався виїхати за кордон з підробленим посвідченням

Фото: ілюстративне

Активация Windows
Перейдіть до розділу "Налаштування", щоб активувати Windows.

← → × rivnepost.rv.ua/news/romi-ne-lishe-tehniku-okupantiv-vikradayut-a-y-harno-spivayut

МІСТО ▾ ОБЛАСТЬ ▾ УКРАЇНА ▾ КУЛЬТУРА СПОРТ КРИМІНАЛ АФІША НАУКА & ТЕХНІКА БІЗНЕС ЖИТТЯ ЗДОРОВ'Я МУЛЬТИМЕДА ▾

Роми у Рівному не лише техніку окупантів викрадають, а й гарно співають

18.07.2022 16:10 7222 0

Ми у соцмережах:

[f](#) [i](#) [v](#) [y](#) [t](#)

Останні новини

- 11:50 Рівненський зоопарк запрошує на показові годівлі тварин
- 11:25 В озері на Рівненщині позашляховик затонув разом із людьми
- 11:00 Камери зафіксували, як рівняни порушують ПДР (ВІДЕО)
- 10:35 У Дубні спіймали 23-річного крадія
- 10:15 Бійцям ТРО провели великоднє богослужіння на Рівненщині (ФОТО)
- 09:50 Сарненська громада прощається з Геросом

unian.ua/russianworld/byl-raznoschikom-vich-infekcii-vagnerovec-na-kameru-rasskazal-o-lechenii-okkupantov-12115572.html

УНІАН ІНФОРМАЦІЙНЕ АГЕНТСТВО

Головна
Війна
Україна
Політика
Економіка
Світ
Спецпроекти ▾
Регіони ▾
Спорт
Наука
Техно і зв'язок
Лайт
Ігри
Інциденти
Здоров'я
Туризм
Курйози
Погода
Відео з Youtube
Відео

Новини | Русский мир читати на русском >

"Був рознощиком ВІЛ-інфекції": "вагнерівець" на камеру розповів про лікування окупантів

Олена Воробей 21:16, 19.01.23 2 хв. 24340

Росіянин визнав, що він перебував поруч зі здоровими пацієнтами.

ПОСЛУГИ ▾ RU > +8 🔍

ПІДТРИМАЙТЕ НАС

ОСТАННІ НОВИНИ >

- 12:12 "Алла не співатиме": Пугачова закінчила кар'єру і не повернеться на сцену
- 12:03 Окупанти вивели у Чорне море ще один ракетносі
- 12:02 Резніков вибачився за порівняння втрат України у війні з числом жертв землетрусу в Туреччині
- 12:00 На українців чекає дощовий та холодний тиждень: прогноз на 7 днів (карта)
- 11:58 Український омбудсмен пояснив, чи порушують бійці ЗСУ Женевську конвенцію

Активация Windows
Перейдіть до розділу "Налаштування", щоб активувати Windows.
Упутіна історика